

Λόγος Γ΄ - Διάλογος για τον σκληρό μοναχικό βίο μεταξύ του Φιλοκτήμονα και του Ακτήμονα, δηλαδή του Φιλαργύρου και του Αναργύρου. (Μέρος 2ο)

[Αφιερώματα / Άγιος Μάξιμος ο Γραικός](#)

Σε τι άραγε διαφέρουμε από τους κοσμικούς, αν περιβάλλουμε τον εαυτό μας με την δόξα του κόσμου και με μεγάλες περιουσίες και κέρδη, όπως στην προηγούμενη ζωή μας; Σε τι διαφέρουμε από τους κοσμικούς, αφού τυραννούμε συνέχεια με διάφορες δουλειές και απαιτούμε βαρείς τόκους από τους πτωχούς; Και αν κάποιος από αυτούς δεν είναι σε θέση να μας πληρώσει, τότε αρπάζουμε το πενιχρό κέρδος του, αλλοίμονο, και τον διώχνουμε από τα κτήματά μας με άδεια χέρια. Αυτές οι πονηρές πράξεις χαρακτηρίζουν τους κερδοσκόπους, πού ζούν στον κόσμο, οι οποίοι δεν θυμούνται την μέλλουσα φοβερή Κρίση και το αιώνιο πύρ πού τους περιμένει, και όχι τους μοναχούς, πού διάλεξαν τον ανάργυρο και ενδεή ευαγγελικό βίο. «Ως νηπίοις εν Χριστώ»[1], λέγει ο θείος Παύλος. Όποιος ακριβώς θέλει να ζεί κατά την πίστη του Χριστού αληθινά και όχι υποκριτικά, πρέπει να ανακαινίσει τον εαυτό του, απομακρύνοντας από επάνω του όλες τις πράξεις του παλαιού ανθρώπου, δηλαδή την κάθε είδους ακολασία, την αδικία, την απληστία, την αρπαγή της περιουσίας του άλλου, την κλοπή, την οινοποσία, την κάθε είδους αταξία, αισχροτήτα και αυθαιρεσία, «δι' α έρχεται η οργή του Θεού»[2], όπως λέγει πάλι ο ίδιος ο Παύλος. Αντί αυτών θα πρέπει να μάθει την αλήθεια, τον σεβασμό και την αγιότητα, «ών χωρίς ουδείς όψεται τον Κύριον»[3]. Και πάλι λέγει ο ίδιος: «οίος ο χοϊκός, τοιούτοι και οι χοϊκοί, και οίος ο επουράνιος, τοιούτοι και οι επουράνιοι»[4].

Ας ακούσουμε από τον ίδιο τον Παύλο, πού εξηγεί με σαφήνεια και συντομία, τι είναι ο «χοϊκός»: «Τούτο δε φημι, αδελφοί, ότι σάρξ και αίμα βασιλείαν Θεού κληρονομήσαι ου δύνανται, ουδέ η φθορά την αφθαρσίαν κληρονομεί»[5]. Εδώ η σάρκα συμβολίζει την κάθε σαρκική ασέλγεια και ακαθαρσία, ενώ ως αίμα εννοούνται οι διάφορες αδικίες και η απληστία, η αφαίρεση ξένης περιουσίας, η κλοπή και τα αισχρά εισοδήματα, σύμφωνα με τις ερμηνείες των αγίων Πατέρων. Είναι σαφές ότι οποίος παραμένει σε αυτά τα πράγματα δεν έφυγε από τον παλιό άνθρωπο και δεν έγινε η εν Χριστώ ύπαρξη. Εμείς πού λάβαμε εντολή να ζούμε όχι κατά την σάρκα, αλλά κατά το πνεύμα, πρέπει να ακολουθήσουμε τα ίχνη των

οσίων Πατέρων, πού έλαμψαν διά της νηστείας, και σηκώνοντας τον σταυρό του Χριστού να περάσουμε αυτήν την προσωρινή ζωή, χωρίς βιοτικές μέριμνες, με σιωπή, με κάθε αλήθεια, δοξολογώντας με ιερή ψαλμωδία και αδιάλειπτη προσευχή τον Σωτήρα.

Έχουν χαθεί τα δάκρυα και η αγνή προσευχή, η μνήμη του θανάτου και της πτώσεώς μας στην γή, εκεί όπου υπάρχουν οι βιοτικές μέριμνες, η επιδίωξη της δόξας, οι κακολογίες και οι αισχρολογίες, καθώς και οι συχνές έριδες για περιουσίες και κτήματα. «Ου δύνασθε Θεώ δουλεύειν και μαμωνά»[6], είπε η αληθινή φωνή του Χριστού. Τί είναι όμως «ο μαμωνάς», αν όχι ο πλούτος, πού μαζεύεται με διάφορες αδικίες, δηλαδή με την τοκογλυφία, με την αφαίρεση ξένης περιουσίας και με κάθε είδους βία, λόγω του εγωϊσμού και της εβραϊκής φιλαργυρίας, όπως το ερμηνεύουν οι άγιοι Πατέρες; Γι' αυτήν την σωτήρια εντολή του Κυρίου το αναρίθμητο πλήθος των οσίων μοναχών εγκατέλειψαν ο,τι ωραίο υπάρχει σε αυτόν τον κόσμο και έφυγαν ανεπιστρεπτί για τις πιο απόμακρες ερήμους, επιδιώκοντας να φθάσουν στον αγγελικό βίο. Τον θείο ζήλο και την βούλησή τους πρέπει να μιμούμαστε, φίλτατε, για να αποκτήσουμε και εμείς τα πνευματικά χαρίσματα, όπως και αυτοί.

Ποιά είναι άραγε τα χαρίσματα αυτά; Η ταπεινοφροσύνη της καρδιάς, η πραότητα, η ακακία, η σωφροσύνη, ο πνευματικός νους και η τελεία αγάπη, πού είναι η ένωση με την τελειότητα και η εκπλήρωση όλου του νόμου, όπως λέγει ο θείος Απόστολος[7]. Αν δεν έχουμε τον νόμο, δεν θα έχουμε κανένα όφελος για την ψυχή μας, έστω και αν μιλούμε με αγγελικές γλώσσες, μετακινούμε τα βουνά, γνωρίζουμε όλες τις προφητείες, ακόμη και αν παραδώσουμε τα δικά μας σώματα στην πυρά για την ορθή πίστη[8], όπως λέγει ο ίδιος ο Απόστολος.

Ας κάνουμε προσπάθεια, αγαπητέ, να αξιωθούμε και εμείς αυτήν την χάρη και την ευλογία των θείων αυτών δώρων. Αυτά αποτελούν το «εκατονταπλασίονα λήφεται»[9] στον αιώνα μας, πού υποσχέθηκε ο Σωτήρας σε όσους αρνήθηκαν όλες τις περιουσίες και τις επιθυμίες τους για την μέλλουσα βασιλεία και όχι για άλλη μία απόκτηση περιουσιών, όχι για τον πλουτισμό, όπως ονειρεύεσαι. Πές μου, τι όφελος έχουν όσοι αρνήθηκαν τις περιουσίες και τα κέρδη τους για την γαλήνη και την αμεριμνησία, να επιδιώκουν ξανά να αποκτήσουν άλλα, ακόμη πιο μεγάλα από τα πρώτα, και να περιβληθούν με ακόμη μεγαλύτερες από πριν μέριμνες και δόξα; Δεν υπάρχει κανένα πνευματικό όφελος, αλλά αντίθετα θα επέλθει ψυχική ένδεια, επειδή ο σπόρος πού έπεσε στα αγκάθια και πνίγηκε από αυτά, δεν έφερε καρπό στον ουράνιο δοτήρα. Ακουσε την ίδια την θεία σοφία πού λέγει σαφώς το εξής για το αγκάθι: «Ο δε εις τάς ακάνθας σπαρείς, ούτός εστιν ο τον λόγον ακούων, και η μέριμνα του αιώνος τούτου και η απάτη του πλούτου συμ-πνίγει τον λόγον, και

άκαρπος γίνεται»[10]. Επομένως, δεν υπάρχει κανένα όφελος και είναι πολύ βλαβερό για τους μοναχούς να συσσωρεύουν πάλι περιουσίες και πλούτη, όπως το αποδείξαμε πολλές φορές. Επί πλέον, από την ερμηνεία σου προκύπτει και κάτι άλλο άστοχο. Δηλαδή, αν αυτό πού είπε ο Νομοθέτης μας για το «εκατονταπλασίονα λήφεται» στον αιώνα μας, αφορά την αύξηση της περιουσίας και της απληστίας, τότε κάποιος πού εγκατέλειψε μία γυναίκα, θα πάρει πολλές άλλες γυναίκες και θα κάνει παιδιά πολύ περισσότερα από πριν. Καταλαβαίνεις λοιπόν σε ποιά συκοφαντία και σε ποιά ανοησία οδηγεί η ερμηνεία πού δίνεις στο παραπάνω ρητό;

Αγαπητέ μου, πρέπει να αντιλαμβανόμαστε και να ερμηνεύουμε τις εντολές και τις νουθεσίες του Αγίου Πνεύματος πνευματικά και όχι σαρκικά και κοσμικά. «Πνεύμα ο Θεός, και τους προσκυνώντας αυτόν εν πνεύματι και αληθεία δεί προσκυνείν»[11]. Αυτοί πού μαζεύουν για τον εαυτό τους πλούτη με αδικίες και τοκογλυφία, βρίσκονται συνεχώς στα δικαστήρια και έχουν έριδες με αντίδικους για περιουσίες και χωράφια, δεν προσκυνούν τον Ύψιστο εν πνεύματι και αληθεία. «Η αίνεσις αυτού εν εκκλησία οσίων»[12] και όχι αυτών πού δεν τηρούν στις εκκλησίες τις εντολές του Υψίστου, για τις οποίες σε άλλο χωρίο έχει λεχθεί: «Παραβαίνοντας ελογισάμην πάντας τους αμαρτωλούς επί της γής»[13]. Και αλλού πάλι λέγει: «Εμίσησα εκκλησίαν πονηρευομένων και μετά ασεβών ου μή καθίσω»[14]. Και σε άλλο χωρίο λέγει: «Ποιούντας παραβάσεις εμίσησα»[15]. Αν ο Θεός μας μισεί για την παράβαση των αγίων εντολών Του, τότε ποιός μπορεί να μας σώσει από την θεία οργή Του; Και παρακάτω λέγει: «Υπερηφάνω οφθαλμώ και απλήστω καρδία, τούτω ου συνήσθιον»[16]. Και ποιός άλλος έχει «υπερήφανο οφθαλμό», αν όχι αυτός πού έχει ακόρεστη καρδιά Π ο άδικος και κερδοσκόπος; Σωστά έχει λεχθεί: «Απληστη η καρδία του υπερήφανου οφθαλμού», ακριβώς επειδή ποτέ δεν ικανοποιεί τον άνθρωπο η συσσώρευση του χρυσαφιού και του ασημιού. Τρομερό, αληθινά τρομερό πράγμα, είναι η επιθυμία του χρυσαφιού και αυτή, σύμφωνα με τον Απόστολο, γίνεται η αιτία όλων των κακών[17]. Αυτή δεν φεύγει ποτέ, αλλά όσο περισσότερο χορταίνει, τόσο περισσότερο αυξάνει στον κερδοσκόπο. Το πάθος της φιλαργυρίας και της απληστίας μοιάζει με την φωτιά. Όπως και η φωτιά, όσο περισσότερα καύσιμα έχει, τόσο περισσότερο φουντώνει, έτσι και η δίψα του χρυσού πάντοτε, όλο και περισσότερο φουντώνει μέσα στην ακόρεστη καρδιά αυτού πού αγαπάει το χρυσάφι. Γι' αυτό το Άγιο Πνεύμα μας προειδοποιεί με την θεόπνευστη γλώσσα του μακαρίου Δαυίδ λέγοντας: «Μή ελπίζετε επ' αδικίαν και επί αρπάγματα μή επιποθείτε· πλούτος εάν ρήη, μή προστίθεσθε καρδίαν»[18]. Γιατί; Γιατί «ρίζα πάντων των κακών εστιν η φιλαργυρία»[19]. Εξαιτίας της πολλοί έφθασαν σε μεγάλη απανθρωπία και σε τέτοια κτηνωδία, πού δεν δίστασαν όχι μόνο να αρπάζουν άδικα τις περιουσίες των άλλων, αλλά και να αφαιρούν την ζωή τους με τρομερά βασανιστήρια.

Μερικοί από αυτούς αρνήθηκαν την ορθή πίστη, για να μή χάσουν τον πλούτο τους, ενώ άλλοι κρεμάστηκαν και αυτοκτόνησαν από την απελπισία τους.

Γι' αυτό, φίλτατε, πολλές φορές είναι καλύτερο και πιο σωτήριο να είσαι πτωχός και να πηγαίνεις σε πόλεις και χώρες ακολουθώντας τον Χριστό. Και αν κάπου τύχει να υποστείς την ύβρη και την ατιμία, να υπομείνεις με ευχαρίστηση, τηρώντας τις εντολές του Σωτήρος και τους κανόνες του μοναχικού βίου, παρά να βυθιστείς μέσα στον χρυσό και στο ασήμι και να αποκτήσεις γή και περιουσία, αντιθέτα προς την εντολή του Κυρίου πού λέγει: «Αγαθός μοι ο νόμος του στόματός σου υπέρ χιλιάδας χρυσίου και αργυρίου»[20]. Και προς το άλλο χωρίο πού λέγει: «Κρείσσον ολίγον τώ δικαίω υπέρ πλούτον αμαρτωλών πολύν»[21]. Και πάλι λέγει: «Αδικίαν εμίμησα και εβδοελυξάμην, τον δε νόμον σου ηγάπησα»[22]. Ο νόμος του Σωτήρος δεν συνίσταται στην τέλεια, εξ όλης της καρδιάς αγάπη προς τον Ύψιστο και τον πλησίον μας, όπως το ακούμε και από το άγιο Ευαγγέλιο: «εν ταύταις ταίς δυσίν εντολαίς όλος ο νόμος και οι προφήται κρέμανται»[23]. Ενώ ο φιλάργυρος και φιλοκερδής μοναχός δεν επιθυμεί να είναι θεοφιλής, όπως πρέπει, και δεν μπορεί να είναι φιλόπτωχος, αφού με αυτά πού κάνει παραβαίνει τις εντολές του Θεού. Ο ίδιος ο δίκαιος Κριτής λέγει: «Ο έχων τάς εντολάς μου και τηρών αυτάς εκείνός εστιν ο αγαπών με»[24]. Επομένως δεν έχει αγάπη προς τον Σωτήρα αυτός, πού από άδिका κέρδη συσσωρεύει πλούτο, τυραννώντας με κάθε τρόπο τους πτωχούς χωρικούς και απαιτώντας από αυτούς τόκους. Επειδή, όπως λέγει ο Απόστολος Παύλος, «η αγάπη τώ πλησίον κακόν ουκ εργάζεται· πλήρωμα ούν νόμου η αγάπη»[25], και αντιθέτως αυτή πάντοτε είναι γενναιόδωρη και εύσπλαγχνη προς όλους γενικά αυτούς πού ζούν σε βάσανα και σε ένδεια, σύμφωνα με το χωρίο: «Όλην την ημέραν ελεεί και δανείζει ο δίκαιος, και το σπέρμα αυτού εις ευλογίαν έσται»[26]. Και δανείζει έτσι, όπως το διατάζει η φιλόανθρωπος εντολή του πιο δικαίου νομοθέτη, ο οποίος λέγει: «Και εάν δανείζητε παρ' ών ελπίζετε απολαβείν, ποία υμίν χάρις εστί; Και γάρ αμαρτωλοί αμαρτωλοίς δανείζουσιν, ίνα απολάβωσι τα ίσα. Πλην αγαπάτε τους εχθρούς υμών και αγαθοποιείτε και δανείζετε μηδέν απελπίζοντες, και έσται ο μισθός υμών πολύς, και έσεσθε υιοί υψίστου, ότι αυτός χρηστός εστιν επί τους αχαρίστους και πονηρούς. Γίνεσθε ούν οικτίρμονες, καθώς και ο πατήρ υμών οικτίρμων εστί»[27].

Γιατί λοιπόν, φίλτατε, παραβαίνουμε ανόητα την τόσο φιλόνητη και ψυχοσωτήρια εντολή του Σωτήρος μας; Μήπως πρέπει να φοβόμαστε το ρητό «επετίμησας υπερηφάνοις· επικατάρατοι οι εκκλίνοντες από των εντολών σου»[28]; Και σε άλλο χωρίο η Γραφή λέγει: «Και γάρ πάντες οι υπομένοντές σε ου μή καταισχυρθώσιν· αισχυρθήτωσαν οι ανομούντες διακενής»[29]. Και επίσης λέγει: «Εξουδένωσας πάν-τας τους αποστατούντας από των δικαιωμάτων σου, ότι άδικον το ενθύμημα αυτών»[30]. Αν όλα αυτά έχουν ειπωθεί από το Άγιο Πνεύμα και είναι αληθή, τότε να έχουμε φόβο, αδελφέ, και να γίνουμε καλύτεροι ενώπιον του δικαίου Κριτή, επειδή «φοβερόν το εμπειείν εις χείρας Θεού ζώντος»[31]. Αν

δεν θεωρούμε αυτά τα θεία λόγια ως αληθινά, τότε γιατί την ώρα της κουράς μας δώσαμε όρκους στον Θεό να ζούμε όλη την υπόλοιπη ζωή μας σύμφωνα με τις άγιες εντολές Του; Επειδή είναι καλύτερο, όπως λέγει η σοφία του Θεού, να μην υπόσχεσαι κάτι και να το εκπληρώσεις, παρά να το υποσχεθείς και να μην το εκπληρώσεις[32]. Και πάλι: «Εύξασθε και απόδοτε Κυρίω τώ Θεώ ημών· πάντες οι κύκλω αυτού οίσουσι δώρα»[33]. Αν αποδώσουμε τις προσευχές στον Κύριο, δηλαδή αν εκπληρώσουμε τους όρκους που δώσαμε με την κουρά μας, τότε θα είμαστε αληθινά μακάριοι και θα έχουμε ευλογία. Αν όμως Του πούμε ψέματα, τότε ας φοβηθούμε, αδελφέ, τον λόγο: «Απολείς πάντας τους λαλούντας το ψεύδος. Ανδρα αιμάτων και δόλιον βδελύσσεται Κύριος»[34].

Φιλάργυρος: Πάψε επιτέλους, άνθρωπε, αυτήν την πολύωρη κενολογία σου. Γιατί να κατηγορηθούμε, επειδή εκμεταλλευόμαστε τα κτήματα και κατέχουμε χωριά και χωράφια, αφού κανείς από μας δεν έχει κάτι δικό του και κανείς δεν έχει την δυνατότητα να πάρει κάτι και να το πάει αλλού; Γι' αυτό, πολύ σωστά, μπορούμε να αποκαλούμαστε όντως ανάργυροι, καθώς κανείς από μας δεν έχει κάτι δικό του, αλλά όλα όσα έχουμε είναι κοινά.

Ανάργυρος: Αυτό είναι αστείο. Και μάλιστα μοιάζει με το εξής: Αν κάποιος ζούσαν άνομα με την ίδια πόρνη και τους είχαν ανακαλύψει, ο καθένας τους θα έλεγε για τον εαυτό του: Δεν φταίω, επειδή αυτή αποτελεί κοινό κτήμα. Η αν κάποιος συμμετείχε μαζί με κάποιους ληστές σε μία ληστεία, και έπειτα, όταν τον έπιασαν και τον παρέδιδαν σε βασανιστήρια και σε ανάκριση, θα απαντούσε: Εγώ δεν φταίω σε τίποτα, επειδή οι άλλοι κράτησαν τα πάντα, ενώ εγώ δεν πήρα τίποτα από τα κλεμμένα αγαθά. Σε βεβαιώνω ότι η δική σου απάντηση θα φανεί στους δίκαιους κριτές κενολογία και όχι η δική μου.

Θα ήθελα να σου παρουσιάσω σοβαρά τεκμήρια και αδιάψευστες αποδείξεις από πολλούς παλαιότερους θεόπνευστους άνδρες, με τα οποία θα σου απεδείκνυα ότι είναι παράνομο και δεν μπορεί να δικαιολογηθεί το γεγονός, ότι οι μοναχοί πάλι περιβάλλουν τον εαυτό τους με βιοτικές φροντίδες και δόξα, παίρνουν τόκους και με διάφορους τρόπους καταπιέζουν τους πτωχούς και τους ενδεείς ανθρώπους. Επειδή όμως ξέρω ότι τα γνωρίζεις όλα αυτά, αν και εν γνώσει σου τα παραβλέπεις, νικημένος από το πάθος του εγωισμού και της φιλαργυρίας, τα αφήνω ως πράγματα που δεν έχουν για εσένα σημασία.

Θα αναφέρω όμως ένα ρητό του αποστόλου Παύλου και με αυτό θα κλείσω τον Λόγο μου. Αυτός ο θείος ευαγγελιστής και φωτιστής της οικουμένης ωθεί σε πνευματικούς αγώνες όσους ο ίδιος σε όλη την οικουμένη ανέθρεψε στην πίστη με το κήρυγμα του Ευαγγελίου, επειδή ακριβώς επιθυμεί να ασκούνται πάντοτε και να είναι φλογεροί ζηλωτές της ορθής πίστεως: «Ουδείς στρατευόμενος εμπλέκεται

ταίς του βίου πραγματεΐαις, ίνα τώ στρατολογήσαντι αρέσει»[35]. Αυτός λοιπόν δεν θέλει να εμπλακούν στις περιττές μέριμνες της παρούσης ζωής, αλλά με όλη την ψυχή τους να ακολουθούν την ευσέβεια όσοι ζούν με τις γυναίκες και τα παιδιά τους. Εμείς οι μοναχοί ακόμη περισσότερο πρέπει να ακούμε αυτόν τον θείο διδάσκαλο και να ακολουθούμε τον μοναχικό και αγγελικό βίο με όλη την ψυχή μας με φλογερό ζήλο, ζών-τας με κάθε αλήθεια και οσιότητα, απομακρύνοντας τον εαυτό μας από κάθε αδικία και μίασμα της βιοτικής μέριμνας και από κάθε απρέπεια. Τότε θα δοξαστεί και δεν θα κακολογηθεί δι' ημών στην οικουμένη το πανάγιο όνομα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, ω πρέπει πάσα δόξα και μεγαλοπρέπεια συν τώ ανάρχω Αυτού Πατρί και τώ αγίω και ζωοποιώ Αυτού Πνεύματι εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν.

Προς τον αναγνώστη:

Το κήρυγμα της ευσέβειας δεν ωθεί κανέναν σε κάτι, στο οποίο αυτός ο ίδιος δεν έχει καλή προδιάθεση. Αλλά «εί τις θέλει οπίσω μου έρχεσθαι, απαρνησάσθω εαυτόν!»[36]. Και πάλι λέγει: «Ει θέλεις τέλειος είναι, ύπαγε πώλησόν σου τα υπάρχοντα.»[37]. Και διά του προφήτη Ησαΐα προσθέτει: «Και εάν θέλητε και εισακούσητέ μου, τα αγαθά της γής φάγεσθε»[38]. Από όλα αυτά και από άλλα παρόμοια χωρία φαίνεται ότι η βασιλεία των ουρανών προτείνεται στους καλοπροαιρέτους, γιατί ο,τι γίνεται διά της βίας και χωρίς την θέληση κάποιου δεν είναι άξιο επαίνου από τον δίκαιο Κριτή. Γι' αυτό και ο παρών Λόγος, πού αφορά τον ανάργυρο βίο, παρακαλεί όλους αυτούς πού τον διάβασαν, αν εκ προαιρέσεως ανήκουν στους αναργύρους, να στηρίζονται με αυτόν, προς το καλό. Να τηρούν με πολύ ζήλο τις ευαγγελικές εντολές, δηλαδή να ζούν με κάθε αλήθεια και αγιότητα, τρώγοντας το ψωμί τους με τον ιδρώτα του προσώπου τους[39], σύμφωνα με την παλαιά θεία εντολή. Επίσης αυτός ο Λόγος παρακαλεί αυτούς πού είναι εκ προαιρέσεως φιλάργυροι να μην θυμώνουν για ο,τι έχει λεχθεί και να μην εχθρεύονται αυτόν πού τον συνέταξε από αγάπη για την αλήθεια. Επειδή ο λόγος αυτός δεν περιέχει τίποτα, πού να διαφωνεί με τις εντολές του Ευαγγελίου και την παράδοση των αποστόλων.

Γι' αυτό ο συγγραφέας παρακαλεί τους αναγνώστες, αφού μάθουν την δύναμη των λόγων πού εξηγούν την αλήθεια, να συγκινηθούν και, όπως πρέπει, να κατηγορήσουν τον εαυτό τους και όχι να τον δικαιολογούν, αλλά να εξομολογηθούν στον δίκαιο Κριτή. Επίσης να αποκαλύψουν ενώπιον του Κυρίου των όλων την παράβαση πού έκαναν από ανθρώπινη αδυναμία, να προσευχηθούν ολόψυχα σε Αυτόν για να τους δώσει την χάρη, ώστε να αλλάξουν προς το καλύτερο και να αποκτήσουν την σωτήρια διάθεση της αναργυρίας και τον

κατάλληλο τρόπο σκέψης.

Επειδή δεν είναι τόσο μεμπτό να αμαρτάνουμε –αυτό είναι οικείο στην ανθρωπίνη φύση– όσο να αμαρτάνουμε, να μή συνειδητοποιούμε την αμαρτία μας και να μην την εξομολογούμαστε. Επομένως ακούστε και εσείς αυτόν τον Λόγο με ορθότητα σκέψεως και με την πρέπουσα χριστιανική σωφροσύνη και πραότητα. Αν όμως αγανακτείτε και απορείτε με τις στηλιτευτικές και δυνατές αποδείξεις του, τις ευαγγελικές και τις αποστολικές, σχετικά με τον αληθινό μοναχικό βίο, τότε δεν θα πώ τίποτα άλλο, παρά αυτό που λέγει η θεία Κλίμακα: «Όποιος αποστράφηκε τους ελέγχους, απελπίστηκε για την σωτηρία του»[40]. Χαίρε, Κύριε!

Πηγή: Άπαντα Αγίου Μαξίμου Γραικού, Αγίου Μαξίμου Γραικού Λόγοι, Τόμος Α΄, Μετάφραση: Μάξιμος Τσμπένκο – Τιμόθεος Γκίμον, Έκδοσις Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος 2011.

[1]. Α΄ Κορ. 3, 1.

[2]. Κολ. 3, 6.

[3]. Βλ. Εβρ. 12, 14.

[4]. Α΄ Κορ. 15, 48.

[5]. Α΄ Κορ. 15, 50.

[6]. Ματθ. 6, 24.

[7]. Βλ. Ρωμ. 13,10.

[8]. Πρβλ. Α΄ Κορ. 13,1-2.

[9]. Βλ. Μάρκ. 10,30. Λουκ. 8,8.

[10]. Ματθ. 13, 22.

[11]. Ιω. 4, 24.

[12]. Ψαλμ. 149, 1.

- [13]. Ψαλμ. 118, 119.
- [14]. Ψαλμ. 25, 5.
- [15]. Ψαλμ. 100, 3.
- [16]. Ψαλμ. 100, 5.
- [17]. Πρβλ. Τίτ. 6,10.
- [18]. Ψαλμ. 61, 11.
- [19]. Α΄ Τιμ. 6, 10.
- [20]. Ψαλμ. 118, 72.
- [21]. Ψαλμ. 36, 16.
- [22]. Ψαλμ. 118, 163.
- [23]. Ματθ. 22, 40.
- [24]. Ιω. 14, 21.
- [25]. Ρωμ. 13, 10.
- [26]. Ψαλμ. 36, 26.
- [27]. Λουκ. 6, 34-36.
- [28]. Ψαλμ. 118, 21.
- [29]. Ψαλμ. 24, 3.
- [30]. Ψαλμ. 118, 118.
- [31]. Εβρ. 10, 31.
- [32]. Πρβλ. Παρ. 12,22.
- [33]. Ψαλμ. 75, 12.
- [34]. Ψαλμ. 5, 7.
- [35]. Β΄ Τιμ. 2, 4.

[36]. Λουκ. 9, 23.

[37]. Ματθ. 19, 21.

[38]. Ησ. 1,19.

[39]. Πρβλ. Γέν. 3, 19.

[40]. Πρβλ. Ιωάννου Σιναΐτου, Κλίμαξ, Εισαγωγή-κείμενον-μετάφρασις-σχόλια-πίνακες υπό Αρχιμ. Ιγνατίου, Λόγος εις τόν ποιμένα 30, έκδ. Ιεράς Μονής Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής 19977, σ. 387 (PG 88, 1180B)

<http://bit.ly/146M1KI>